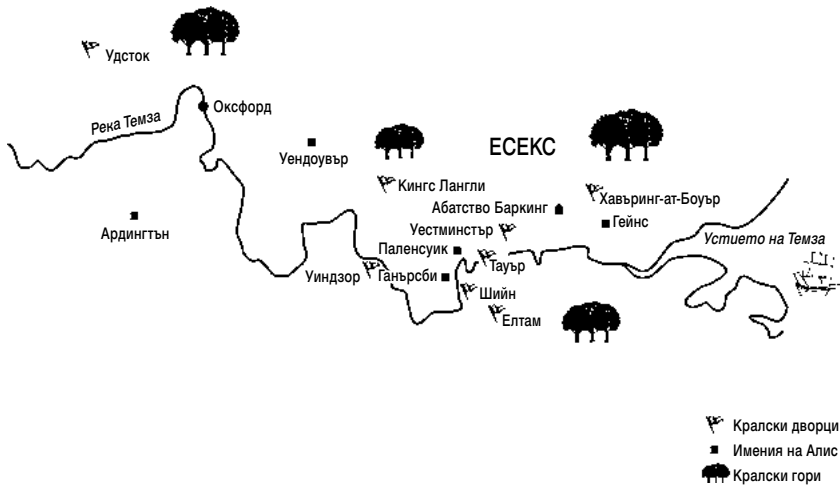

АН О'БРАЙЪН
**Компаньонката
на краля**

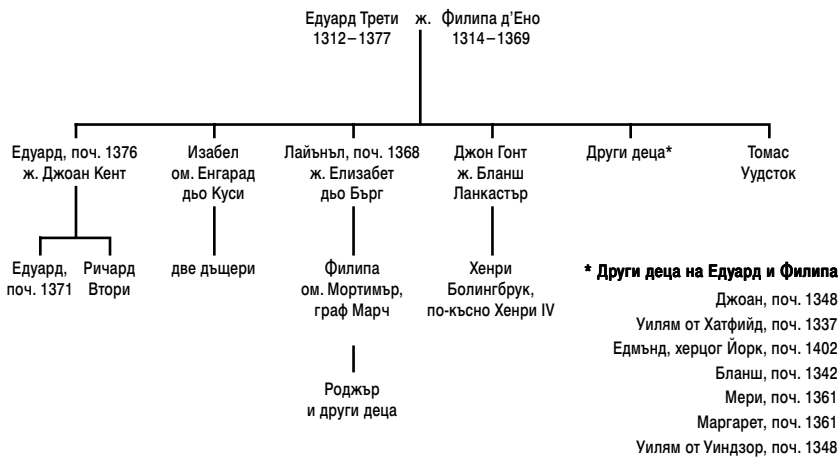
*Превела от английски
Мариана Христова*

enthusiast
София, 2015

Кралски дворци и имения на Алис

Потомци на Едуард Трети (опростено)

Пролог

– *Д*нес ще бъдеш моята Слънчева дама – казва крал Едуард, докато се приближава да ме настани в каляската ми. – *Моята кралица на церемониите.*

Време беше.

Не изричам думите на глас, разбира се – все пак съм възприемчива, – но си ги помислям. Толкова години чаках това признание. Цели дванайсет години като блудницата на Едуард.

– Благодаря, милорд – измърморвам и се покланям дълбоко. На лицето ми грейва усмивка, сладка като мед.

Сядам и около мен се разстила наметало от блестящ златен плат, погплатено с червена тафта. Роклята ми е червена, погплатена с бяла коприна и поръбена с хермелин: цветовете на Едуард, кралска кожа, погобаваща на кралица. Над всичко това блестят хиляди скъпоценни камъни, пречупват и отразяват светлината – кървавочервени рубини, тъмни и загадъчни сапфири, странни берили, които могат да унищожават силата на отровата. Всички знаят, че нося бижутата на кралица Филипа.

Настанявам се удобно, сама в превъзходството си, и отпускам ръце в украсените със скъпоценни камъни поли на скута си. Това е мое право.

Оглеждам се – искам да видя дали ще зърна намръщено то лице на принцеса Джоан. Няма и следа от нея, заклетия

ми враг. Навярно се е затворила в покоите си в Кенингтън и призовава над главата ми всички злини на този свят. Джоан Красивата! Джоан Дебелата! Противник, от когото трябва да се пазя, надарен с цялата чувствителност и морал на разгонена дива котка!

Погледът ми се плъзва към Едуард. Той яхва коня си и усмивката ми става по-нежна. Кралят е висок и силен и приятен за окото. Каква двойка сме само! Гвдините все още не са му натежали прекалено, а аз съм в разцвета си. Грозна, според всички сведения, но не и лишена от гарба.

Аз съм Алис Перърс. Кралска компаньонка. Обичната Слънчева гама на Едуард.

О!...

Примигвам, когато един гълъб се стрелва ненадейно надолу и разрушава сцената в съзнанието ми, връща ме към действителността с жестока точност. Седнала в овоцната си градина, далеч от двора и от своя крал, съм принудена да приема истината. Колко ниско съм паднала. Затворена съм в клетка като немошна лъвица, като отдавна умрелия лъв на Едуард – безсилна, изолирана, лишена от всичко, което си спечелих.

Аз съм никоя. Алис Перърс вече я няма.

Първа глава

Откъде да започна? Трудно ми е да избира. Ранните ми години, доколкото си ги спомням, не бяха нито радостни, нито щастливи. Затова ще започна с това, което знам. С първия си спомен.

Бях дете, прекалено малка, за да разбирам коя или какво съм, и стоях на колене заедно със сестрите в голямата църква на абатството „Сейнт Мери“ в град Баркинз. Беше осмият ден на декември и въздухът бе толкова студен, че ме боляха гробовете. Каменната настилка жулеше коленете ми, но гори тогава знаех, че не бива да се въртя. Статуята на плинта си в параклиса на Пресветата Дева бе облечена в нова синя рокля, воалът и забрадката ѝ бяха от скъпа коприна, която блестеше стряскащо бяла в тъмните сенки. Монахините пееха вечернята. Около краката на статуята гореше островче от свещи. Светлината трепкаше над тъмносините гънки и фигурата сякаш помръбваше, дишаше.

– Коя е тя? – попитах прекалено високо. Все още бях толкова невежа.

Сестра Гюда, наставница на послушниците, макар че послушници нямаше, ми направи знак да млъкна.

– Пресветата Дева.

– Как се казва?

– Тя е Пресветата Дева Мария.

– Днес специален ден ли е?

– Днес е Денят на непорочното зачатие. Сега тихо!

Тогава тези думи не означаваха нищо за мен, но я обикнах безкрайно. Лицето на Пресветата Дева Мария беше красиво, очите – сведени надолу, но на оцветените ѝ устни трептеше лека усмивка, а ръцете ѝ бяха вдигнати, сякаш ме призоваваха да се приближа. Това, което привлече погледа ми обаче, беше короната от звезди, поставена за празника на челото ѝ. Златото блестеше на светлината на свещите, а пламъчетата им се отразяваха в дълбините на скъпоценните камъни. И аз останах заслепена. След службата, когато монахините излязоха, застанах пред нея. На блясъка на свещите крачетата ми изглеждаха съвсем малки.

– Ела, Алис – подкани ме сестра Гюда и ме улови за ръката не особено нежно.

Аз обаче бях упорита и застанах с разкрячени крака.

– Игвай!

– Защо носи корона от звезди? – пожелах да разбера.

– Защото е небесната царица. А сега, ако обичаш...?

Острото плясване по ръката ме накара да се подчиня. И все пак посегнах нагоре, макар че бях много малка, за да стигна до короната, и се усмихнах.

– Бих искала и аз да имам такава корона.

Вторият ми спомен е от времето веднага след първия. Въпреки късния час сестра Гюда, гребна и крехка, но със силна десница, ме шибна по ръката с кожен каиш, докато кожата ми се зачерви и разкървави. Наказание за греха на суетата и алчността, така изсъска. Коя съм била аз, че да гръзна да погледна към корона и да я пожелаая за себе си? Коя съм била аз, че да се приближа към Пресветата Дева, небесната царица? Аз бях по-маловажна дори от гълъбите, успели да се промъкнат високо в горната част над олтара. През целия следващ ден не ми се полагаше храна. Щях да стана и да си легна с празен стомах. Щях да се науча на смирение. И докато коремът ми къркореше, а ръката ми пареше, научих, при това не за последен път, че не е в природата на жените да получават това, което желаят.

– Ти си лошо дете – отсече сестра Гюда просто и ясно.

Лежах будна, докато камбаната на абатството не ни призова в два часа сутринта за утриня. Не плачех. Мисля, че може би съм приела присъдата, която ми бе наложила сестра Гюга, или пък съм била прекалено млада, за да разбера какво означава.

А третият ми спомен?

О, суетата! Сестра Гюга така и не успя да я избие от характера ми. Сега ме гледаше с безстрастен поглед след някакво провинение, което не мога да си спомня.

– Какво изпитание си ти за мен, момиче! При това по всяка вероятност си само копеле, родено извън светлото тайнство на брака. Че и грозно при това! Макар че несъмнено си Божие създание, не виждам у теб никакви качества, които да компенсират недостатъците ти.

Значи бях грозна и копеле. Дванадесетгодишният ми ум не беше съвсем сигурен кое от двете е по-лошо. Грозна ли бях? Безлична, би могла да се изрази сестра Гюга, ако у нея имаше и капка милосърдие, но „грозна“ беше понятие от съвсем друг свят. В абатството ни беше забранено да гържим огледала – такъв предмет беше прекалено порочен и безценен за монахиня, – но коя от сестрите никога не бе надничала в купа с вода с гладка повърхност, за да зърне образа си? Или не бе поглеждала към разкритеното си отражение в някоя от излъсканите сребърни кани, които се използват в църквата на абатството? И аз го правех и виждах това, което виждаше сестра Гюга.

Тази вечер, преди да угася свещта, надникнах в купичката си с ледена вода. Отражението трепкаше, но беше достатъчно ясно. Късо подстриганата ми коса – прическа, чиято цел бе да разколебае не само суетата ми, а и въшките – беше тъмна, твърда и права. Очите ми бяха тъмни като трънки, като празните дупки, проядени от молците във вълната. Колкото до останалото, бузите ми бяха хлътноли, носът – внушителен, устата – голяма. Да ми кажат, че съм грозна, беше едно; да го видя с очите си – съвсем друго. Дори и да приемех, че вълничките, които минаваха през отражението, го загрозяват допълнително, виждах, че не съм красива. Бях достатъчно голяма и женствена, за да го разбера и да изпитам болка. Ужасена от

вида на тежките си вежди, черни като петна от гървени въглища, пуснах свещта във водата и образът изчезна.

Сама в тъмното, в студената си тясна килия, усетих как стените притискат от всички страни самотното ми съществуване. Заплаках. Тъмнината и самотата ме плашеха – и тогава, и сега.

Всички други дни от ранната ми младост се сливаха в сива яхния на бучки от нещастие и негодувание, разбърквана и подсолявана от упреците на сестра Гюда.

– Пак закъсня за утриня, Алис. Не си мисли, че не те видях как се мъчиш да се промъкнеш незабелязано в църквата като лукаво дете, каквото си!

Да, наистина бях закъсняла.

– Алис, булото ти е срам в очите Божи. По пода ли си го влачила?

Не, не бях, но колкото и да се стараех да го пазя, по булото ми оставаха стъргодини, отпечатъци от пръсти и пепел от камината.

– Защо не можеш да си спомниш и най-простия текст, Алис? Умът ти е празен като кесията на някой просяк.

Не, не беше празен, а погълнат от нещо по-важно. Може би от меката козина на манастирската котка, свита в краката ми в петно слънчева светлина.

– Алис, защо упорстваш да вървиш така възмутително изгърбена?

Растящите ми крайници нищо не разбираха от елегантност.

– Бог ни дава нашето призвание като благословия – получаваше поверените на грижите ѝ грешници от почетното си място всяка сутрин в залата на катедралния съвет майка Сибил, нашата абатиса. – Призванието е благословия, която ни позволява да изразяваме почитта си към Бог чрез молитвите си, както и чрез добри дела към бедните сред нас. Трябва да уважаваме призванието си и да се придържаме към Правилото на свети Бенедикт, нашия почитан основател.

Майката абатиса бързо вдигаше бича наг тези, които не се покоряваха. Добре си спомням как жулеше. Помня и

словесните ѝ камшици. Усетих ударите и на двете, когато, решена да съм коленичила до сестра Года, преди да е спряла камбаната за вечерня, забравих да затворя червените пилета на абатството, за да ги защитя от лисиците. Последствията за кокошките, открити на сутринта, бяха кървави. Както и гърбът ми, от справедливото наказание, както ми съобщи майката абатиса, докато размахваше бича, който висеше на колана ѝ. Не ми се струваше честно това, че в стремежа си да спазя едно от правилата бях нарушила друго. Все още не бях усвоила мъгрото умение да скривам мислите си, затова го казах. Ръката на майка Сибил се вдигна и спусна с още по-голяма сила.

Изпратиха ме да прибера клетите обезобразени тела. Не че плътта отиде на вятъра. По плагне на следващия ден монахините ядоха пиле към хляба си, докато слушаха притчата за добрия самарянин. В моята чиния имаше само хляб, при това от предишния ден. Защо да се облагодетелствам от греховете си?

Призвание? Бог със сигурност не ме бе благословил с призвание, ако това означаваше да приемам, да се покорявам и да съм благодарна за житейската си участ. И все пак не познавах друг живот и никога нямаше да го позная. Сестра Года ми съобщи, че когато навърша петнайсет, ще изрека обета си и вече няма да съм послушница, а ще облека расото на монахиня. Щях да си остана монахиня завинаги, докато Бог ме призове в небесния покой на прегръдката си... или да ме призове на някакво сурово място на жегата и мъчения, за да отговарям за греховете си. От петнайсетата си година нататък никога повече нямаше да говоря освен за един час след обяда, когато щеше да ми е позволено да беседвам върху сериозни теми. Коемо ми се струваше почти същото като постоянно мълчание.

Да мълча до края на дните си, освен когато трябва да пая службите.

Божия майко, спаси ме! Това ли бе всичко, на което можех да се надявам? Приемането на монашеското було не беше мой избор. Как да го понеса? Не проумявах как е възможно някоя жена доброволно да избере този живот зад дебелите стени, със спуснати кепенци и заключени врати. Защо коя-

то и да било жена би избрала подобен затвор, вместо да опита свободата на живота отвън?

Според мен имаше само една врата, която можеше да се отвори за мен. Да ми предложи бягство.

– Кой е баща ми? – обърнах се към сестра Гога. Ако имах баща, той със сигурност нямаше да остане глух за молбите ми.

– Твоят баща е Небесният отец. – Категоричният отговор на сестра Гога ме предизвикваше да продължа с въпросите. Тя обърна страницата на един псалтир. – А сега, детето ми, ако се съгласиш да внимаваш...

– Но кой е баща ми *тук... там?* – посочих към прозореца, през който нахлуваха шумовете на града. Гражданите гърмогласно се събираха за пазара.

Наставницата на послушниците ме погледна с лека изненада.

– Не знам, Алис, и това е самата истина.

Тя цъкна с език.

– Казаха, че когато са те довели тук, са оставили кесия със златни монети.

Поклати глава. Булото ѝ висеше като покров над сбръчканото лице.

– Но това не е важно.

Тя се затътри през стаята и започна да търси в една ракла някакъв пращен ръкопис.

Само че беше важно. Кесия със злато? Изведнъж ми се стори много важно. Не знаех нищо друго освен това, че съм Алис. Алис, без семейство и без зестра. За разлика от някои други сестри с по-голям късмет, мен никои не идваше да ме види на Великден или на Коледа. Никои не ми носеше подаръци. Когато приемех булото, никои нямаше да организира тържество, за да отпразнува издигането ми. Дори и расото ми щеше да е наследено от някоя покойна монахиня, която, ако щастие то ми се усмихнеше, щеше да прилича на мен по ръст и фигура; ако ли не, новата ми одежда щеше или да ме обгърне в огромна палатка от плат, или да оголи глезените ми пред света.

Всичко това бе толкова чудовишно! В гърдите ми се нагизна негодувание. В ума ми бушуваше един и същ въпрос:

кой е баща ми? Какво съм направила, за да заслужа да ме изоставят така? В сърцето ми се надигна болка.

– Кой ме е довел тук, сестра Гьда? – настоях.

– Не помня. Откъде да знам? – Гласът на монахинята беше груб и безцеремонен. – Бяха те оставили до входа на абатството, доколкото си спомням. Сестра Агнес те гонесе вътре, но тя почина преди пет години. Доколкото знам, няма никакви следи за произхода ти. Често се случваше нежелани новородени да се изоставят до вратите на църквите. С тази чума... Макар все да повтаряха, че...

– Какво повтаряха?

Сестра Гьда сведе поглед към стария пергамент.

– Сестра Агнес все повтаряше, че не е каквото изглежда...

– *Кое* не е?

Сестра Гьда рязко плесна с ръце и погледът ѝ отново се прикова върху лицето ми.

– Тя беше много стара и умът ѝ невинаги беше ясен. Майката абатиса казва, че най-вероятно си гете на работник – на някой майстор на покриви, който е направил гете на някоя кръчмарска уличница без светото тайнство на брака. А сега стига толкова! Съсредоточи се върху по-възвисяени неща. Да повторим „Отче наш“.

Значи *наистина* бях копеле.

Надежно заповтарях думите на молитвата, но умът ми си оставаше прикован върху мисълта за потеклото ми или липсата на такова и какво може да е или да не е казала сестра Агнес по въпроса. Аз бях просто едно от много нежелани деца и трябваше да съм благодарна, че не са ме оставили да умра.

Но не ми се струваше правдоподобно. Ако наистина бях гете на някоя кръчмарска уличница, защо са ме прибрали и ме обучаваха? Защо не ме бяха впрегнали да работя като *conversa*, една от сестрите мирянки, поели тежкото бреме да обработват земите на абатството? Или в кухните и пекарната? Вярно, бях облечена в най-износените одягания, останали от болните и мъртвите, не получавах нито грижи, нито привързаност, но все пак ме учеха да чета и гори да пиша, колкото и да не внимавах в уроците.

От самото начало животът ми бе планиран така, че да стана монахиня. Не сестра мирянка.

– Сестра Года... – опитах отново.

– Нямам какво да ти кажа! – тросна се тя. – Няма *какво* да се каже! Ще научиш този текст!

Бастунът ù се стовари върху кокалчетата ми, но без истинска сила. Може би вече бе решила, че съм загубена кауза, и нетърпението ù все повече се заменяше от безразличие.

– И ще останеш тук, докато го научиш! Защо се съпротивляваш? Какви други възможности имаш? Всеки ден трябва коленопреклонно да благодариш на Бог, че не си принудена да си изкарваш хляба из канавките на Лондон. И изобщо не ми се мисли по какъв начин би го изкарвала!

Гласът ù се превърна в суров шепот:

– Искаш ли да станеш уличница? Пагнала жена?

Вдигнах рамо в несъмнено вулгарен жест на непочтителност.

– Не съм родена за монахиня – отговорих със смелост, насочена изцяло в погрешната посока.

– Какъв друг избор имаш? Къде другаде можеш да отидеш? Кой ще те прибере?

Не разполагах с отговор. Но когато бастунът на сестра Года отново се стовари с гръмотевичен трясък върху дървеното бюро, в ума ми пламна възмущение и възпламени единствената мисъл, която ми оставаше: „Ако сама не си помогнеш, Алис, няма кой друг да ти помогне.“

Още тогава бях преждевременно развита – несъмнено на наследство от някой хитър работник, мърсувал с кръчмарска уличница след препиване с кисела бира.

Ан О'Брайън

КОМПАНЬОНКАТА НА КРАЛЯ

Превод *Мариана Христова*
Редактор *Велислава Вълканова*
Коректор *Людмила Стефанова*
Художник *Фиделия Косева*
Предпечат *Митко Ганев*
Английска. Първо издание

Формат 60×90/16

Печатни коли 32,5

ISBN 978-619-164-186-4

Издава enthusiast

Запазена марка на
„Алто комуникейшънс енд пбблишинг“ ООД

София, ул. „Кракра“ № 20

тел. 02/943 87 16

факс: 02/943 87 18

e-mail: office@enthusiast.bg

Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите с отстъпка
от www.bookstore.enthusiast.bg

www.bookstore.enthusiast.bg

Печат „ФолиАрм“

Един брак. Трима участници. Горд крал. Любяща съпруга.
Скандална компаньонка. 1362 година.

Филипа д'Ено избира момиче, прекарало целия си живот сред манастирски стени – Алис Перърс, закърмена единствено с амбиция. Кралицата ѝ отрежда специална роля в английския двор.

„Аз те издигнах от нищото, Алис. Сега трябва да ми се отплатиш.“ С тези думи повеждат момичето по коридорите на кралския дворец към леглото на крал Едуард III – за да изпълнява съпружеските задължения, на които болната Филипа вече не е способна. Властта си има цена и Алис Перърс ще я плати. Тя става компаньонка на краля. Довереница на кралицата. Блудница в очите на двора.

Съдбата ѝ е противоречива: Алис е обичана от краля и кралицата и заклеймявана от останалите. С изгряването на звездата си тя трябва да действа много внимателно – презряната компаньонка не е недосегаема. Политиката и интимните разговори са опасни спътници.

Застаряващият велик крал я иска в леглото си. Враговете ѝ искат да я прогонят от двора. Само една грешка, и Алис ще се изправи пред заплахата, по-ужасна от всички зловни слухове от миналото ѝ.

... Запленяващ портрет на силна, интелигентна жена с чудесен ум за финанси. Този жив и убедителен портрет ще промени начина, по който светът гледа на компаньонките на кралето.

„Романтик Таймс“

www.entusiast.bg

9 786191 641864

Цена 18,00 лв.